



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2104/2021
03.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Новица Мирић, адвокат из ..., против туженог Дом здравља „Земун“ из Земуна, чији је пуномоћник Весна Радосављевић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке, исплате и уплате доприноса, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 318/16 од 10.02.2016. године, у седници већа од 03.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 318/16 од 10.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1799/13 од 20.10.2015. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништена је као незаконита одлука директора туженог .. бр. .. од 28.10.2003. године, којом је тужилци отказан уговор о раду бр. .. од 06.12.2002. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име накнаде штете у висини изгубљене зараде исплати тужилци износ од 304.582,63 динара у месечним износима и са законском затезном каматом, као у садржају овог става изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да уплати припадајуће доприносе на износе из става другог изреке и то за пензијско и инвалидско осигурање надлежном Фонду ПИО запослених, Филијала за Град Београд у корист тужиле, затим доприносе за здравствено осигурање надлежном Републичком фонду за здравствено осигурање Филијала за Град Београд у корист тужиле. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужилци износ од 485.000,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 32.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 318/16 од 10.02.2016. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена наведена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужила је благовремено поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Побиање чињеничног стања није допуштено као разлог за ревизију против побијане другостепене пресуде, према одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде дао оцену жалбених навода који су од значаја за одлуку о захтевима стављеним у поступку и одлучио у потпуности правилном применом одредаба материјалног права.

Према чињеничном утврђењу, тужила је била у радном односу код туженог на пословима доктора медицине, специјалиста ... у Служби за ... Дома здравља „Земун“. Тужени је одлуком .. бр. .. од 28.10.2003. године, отказао тужили уговор о раду бр. .. од 06.12.2002. године, због злоупотребе положаја и прекорачења овлашћења и оштећења имовине туженог у већем обиму, са разлога што је након извршене контроле утврђено да је прописивање лекова вршено супротно прописима и да је Републичком заводу за здравствено осигурање причињена материјална штета у износу од 399.226,39 динара. Директор туженог је потом донео одлуку о одузимању овлашћења тужили за прописивање лекова на рецепт на терет средстава здравственог осигурања и престанку права на употребу штамбиља са идентификационим бројем, а након извршене контроле у периоду од 11.06.2003. године до 06.07.2003. године утврђено је да су повреде које је тужила учинила прописане Уговором о раду под тачком 24. тачка 1. алинеја 6 – злоупотреба положаја и прекорачење овлашћења и алинеја 10 – оштећење имовине туженог непажњом или намерно у већем обиму, те како је туженом причињена штета, директор је утврдио престанак права на употребу штамбиља са идентификационим бројем и тужили је одузето овлашћење за издавање лекова на терет средстава за здравствено осигурање због учињене теже повреде радне обавезе из члана 101. став 1. тачка 3. Закона о раду, као и тачке 24. под тачка 24. тачка 1. алинеја 6. и 10. уговора о раду.

Тужени није упозорио нити усмено, нити писмено тужилу на постојање разлога за отказ уговора о раду. Тужила никада није примила упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду, а тужени није приложио доказе на наведену чињеницу, услед чега нижестепени судови заузимају становиште да је оспорена одлука о отказу уговора о раду незаконита.

С обзиром на заузето становиште о незаконитој одлуци туженог, усвојен је и тужбени захтев ради накнаде штете у висини изгубљене зараде за период од октобра 2003. године до августа 2006. године и обавезан је тужени на уплату доприноса надлежном Републичком фонду ПИО запослени, Филијала за Град Београд и Републичком фонду за здравствено осигурање, Филијала за Град Београд, ради уплате доприноса на досуђене износе утврђене у ставу другом изреке првостепене пресуде.

Ценећи ревизијске наводе туженог, Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови правилном применом материјалног права из члана 101. став 1. тачка 3. и став 2. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 70/01 и 73/01), извели закључак да је тужбени захтев основан.

Одредбом члана 101. став 2. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да, пре отказа уговора о раду о случају из става 1. тачка 3. и 4. овог члана, запосленог упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду.

У конкретном случају тужени није на законит начин тужили уручио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, због чега нису били испуњени процесни услови за доношење решења отказа уговора о раду. Према томе, не стоје наводи ревидента да је тужила била упозната са разлозима отказа.

Ревидент указује и на погрешну примену члана 191. став 7. Закона о раду. Према члану 191. став 7. Закона о раду, ако суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа, али да је послодавац супротно одредбама законима којима је прописан поступак за престанак радног односа, суд ће одбити захтев запосленог за враћање на рад, а на име накнаде штете досудиће запосленом износ од 6 зарада запосленог. Према становишту ревидента првостепени суд је утврдио да је постојао основ за престанак радног односа тужили, али да је исти незаконит из формалних разлога услед чега је евентуално могао бити обавезан на плаћање шест зарада у складу са чланом 191. став 7. Закона о раду. Из утврђеног чињеничног стања не произилази наведена тврдња туженог. У конкретном случају тужили није уручено упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду на законом прописан начин. Смисао упозорења је да се запослени изјасни да ли је извршио повреду радних обавеза или радне дисциплине, да ли постоје разлози за искључење повреде или кривице запосленог и да ли постоје друге околности од значаја за одлучивање, па из тих разлога је неопходно да упозорење буде достављено тужили. Само повлачење тужбе од стране тужиле у делу у коме је захтевала враћање на рад, не значи да је постојао основ за престанак радног односа.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је, применом члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у изреци .

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**